

DOUĂ TOPOARE DESCOPERITE ÎN JUDEȚUL BUZĂU

DE

ALEXANDRU OANCEA și VASILE DRĂMBOCIANU

În urma cercetărilor întreprinse la începutul anului 1976 pe văile Buzăului și Slănicului, în vederea completării patrimoniului arheologic al Muzeului de istorie Buzău, au fost achiziționate două topoare pe care le prezentăm mai jos.

1. *Topor cu gaură de înmănușare transversală* descoperit de elevii școlii generale din Cernătești în prundișul riului Slănic. Cercetarea locului unde s-a făcut descoperirea a precizat că toporul reprezintă o apariție izolată, care ar putea să provină dintr-o ruptură a malului „Cetățuii” de la Cernătești, pe platoul căreia se găsește o așezare Monteoru din faza Ic3¹.

Topor masiv, posibil de aramă, acoperit cu o patină verde-albăstruie (fig. 1/2). Dimensiuni: $L = 14,3$ cm; lățime tăiș = $5,8$ cm; diametrul găurii de înmănușare = a) $2,7 \times 2,5$ și b) $2,5 \times 2,4$; greutate = 775 gr. Lama toporului, lătită spre tăișul convex, este ușor curbată față de manșonul găurii de înmănușare. În jurul tubului de înmănușare se află două nervuri în relief, late, care reprezintă îngroșări ale marginii în vederea măririi rezistenței la lovire. Toporul a fost turnat într-un tipar bivalv cu o latură deschisă în dreptul muchiei inferioare a lamei, pe care se observă o linie ușor adâncită. Sînt vizibile pe muchia superioară și pe spatele manșonului, liniile de turnare rămase de la imbinarea valvelor tiparului. Tăișul este tocit, prezentînd urme de folosire.

Forma toporului permite încadrarea lui, alături de alte patru exemplare din Moldova și nordul Dobrogei, într-un tip de origine estică, datat în prima etapă a epocii mijlocii a bronzului din România — 1700—1500

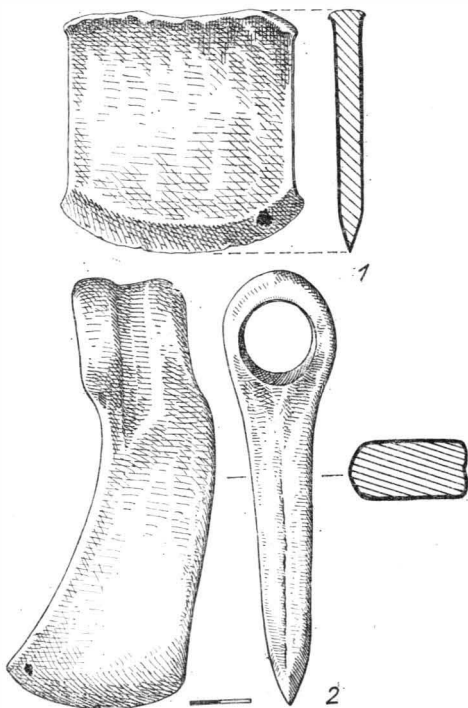


Fig. 1 1 Băiești-Aldeni, topor plat; 2 Cernătești, topor cu gaură de înmănușare transversală.

¹ Periegheză efectuată de Vasile Drâmbocianu.

i.e.n.². Trebuie să remarcăm faptul că un topor aparținând acestui tip, cel de la Osebiți, identic cu piesa de la Cernătești, a fost descoperit în același mediu cultural Monteoru Ic3³, din care credem că provine și toporul de la Cernătești.

2. *Topor plat cu tăișul lățit*, descoperit de profesorul Ion Cucu pe dealul „Turțudău” din apropierea comunei Băiești-Aldeni, într-o așezare cu materiale ceramice din fazele Ic4 – Ic3 ale culturii Monteoru⁴.

Topor plat, posibil de aramă, cu lama lată, marginile drepte, neînălțate și tăișul ușor lățit (Fig. 1/1). Piesa a fost ruptă din vechime aproximativ la mijlocul ei, marginea superioară fiind ciocănită și piesa astfel reutilizată. Tăișul este tocit și știrbit din vechime în urma folosirii. Piesa este acoperită cu o patină verde-închis. Dimensiuni: L = 7,9 cm; l = 7,4 cm; grosime = 8 mm; greutate = 343 gr.

Tipul de topor plat cu marginile drepte este cunoscut pe teritoriul României prin mai multe exemplare, atribuite în special culturii Glina-Schneckenberg⁵. Deoarece pe dealul „Turțudău”, unde a fost găsit toporul, sint semnalate și materiale ceramice aparținând fazei Ic4 a culturii Monteoru, care se dezvoltă la sfârșitul epocii timpurii a bronzului, paralel cu ultimele etape ale culturii Schneckenberg, socotim plauzibilă atribuirea toporului de la Băiești-Aldeni etapei cronologice reprezentate de faza Monteoru Ic4.

ZWEI ÄXTEFUNDE AUS DEM KREIS BUZĂU

ZUSAMMENFASSUNG

Es werden zwei Funde veröffentlicht, die zufälligerweise im Kr. Buzău zutage gebracht wurden. Es handelt sich um eine Schaftlochaxt, östlichen Typus (nach A. Vulpe), die in der Nähe einer Siedlung der Monteoru-Kultur (Phase Ic3) bei Cernătești gefunden wurde und um ein Flachbeil mit verbreiteter Schneide bei Băiești Aldeni gefunden, das von den Verfassern mit der Anfangsphase der Monteoru-Kultur (Ic4) in Verbindung gebracht wird.

Beide Stücke sind sehr wahrscheinlich aus Kupfer. Analysen wurden nicht ausgeführt.

ABBILDUNGSVERZEICHNIS

Abb. 1 1 Băiești-Aldeni, Axt vom Typus Flachbeile mit verbreiteter Schneide; 2 Cernătești, Axt von Typus Schaftlochäxte.

² Alexandru Vulpe, *Die Äxte und Beile in Rumänien*, I, München, 1970, p. 60–61, pl. 17/269–271; 56/c4.

³ *Ibidem*, nr. 269.

⁴ Vezi catalogul descoperirilor culturii Monteoru la Alexandru Oancea, *Cercetări arheologice* – Muzeul de istorie al R.S.R., 2, 1976, sub tipar.

⁵ Alexandru Vulpe, *op. cit.*, II, p. 61–63, pl. 34/302–305.